

C-345/09. sz. ügy

J. A. van Delft és társai

kontra

College voor zorgverzekeringen

(a Centrale Raad van Beroep [Hollandia]
által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Szociális biztonság – 1408/71/EGK rendelet – III. cím, 1. fejezet – 28., 28a. és 33. cikk – 574/72/EGK rendelet – 29. cikk – Személyek szabad mozgása – EUMSZ 21. cikk és EUMSZ 45. cikk – Egészségbiztosítási szolgáltatások – Öregségi nyugdíjban vagy munkaképtelenségi járadékban részesülők – A nyugdíjat vagy járadékot folyósító tagállamtól eltérő tagállamban található lakóhely – Nyilvántartásba vétel elmaradása a lakóhely szerinti tagállamban – Járulékfizetési kötelezettség a folyósító tagállamban – A folyósító tagállam nemzeti szabályozásának módosítása – Az egészségbiztosítás folytonossága – Belföldi és külföldi illetőségű személyek közötti eltérő bánásmód”

N. Jääskinen főtanácsnok indítványa, az ismertetés napja: 2010. július 15. . . . I - 9883

A Bíróság ítélete (második tanács), 2010. október 14. I - 9912

Az ítélet összefoglalása

1. *A migráns munkavállalók szociális biztonsága – Alkalmazandó jog – A kollíziós szabályok kógens jellege – Egészségbiztosítás – A lakóhely szerinti tagállamtól eltérő tagállam jogi szabályozása szerint járó nyugdíj vagy járadék jogosultjai*
(1408/71 tanácsi rendelet, 28. és 28a. cikk, valamint 574/72 tanácsi rendelet, 29. cikk)

2. *A migráns munkavállalók szociális biztonsága – Betegségbiztosítás – A lakóhely szerinti tagállamtól eltérő tagállam jogi szabályozása szerint járó nyugdíj vagy járadék jogosultjai (1408/71 tanácsi rendelet, 28., 28a. és 30. cikk, valamint 574/72 tanácsi rendelet, 29. cikk)*
3. *Európai uniós polgárság – A tagállamok területén való szabad mozgáshoz és szabad tartózkodáshoz való jog – A migráns állampolgárok szociális biztonsága – A lakóhely szerinti tagállamtól eltérő tagállam jogi szabályozása szerint járó nyugdíj vagy járadék jogosultjai (EUMSZ 21. cikk; 1408/71 tanácsi rendelet)*

1. Az 1992/2006 rendelettel módosított 1408/71 rendeletben előírt kollíziós szabályok kötelezőek a tagállamokra nézve, ezért nem fogadható el, hogy az e szabályok hatálya alá tartozó biztosítottak akadályozzák ezek érvényesülését, kivonva magukat azok hatálya alól. Az 1408/71 rendelettel létrehozott kollíziós szabályok rendszerének alkalmazása ugyanis csupán az érintett munkavállaló helyzetétől függ. Az 1408/71 rendelet 28. és 28a. cikke – megfogalmazása szerint – nem kínál választási lehetőséget az e rendelkezések hatálya alá tartozó, nyugdíjra vagy járadékra jogosultak számára. Következésképpen mivel a valamely tagállam jogszabályai alapján járó nyugdíjra vagy járadékra jogosult az 1408/71 rendelet 28. és 28a. cikkében leírt objektív helyzetben van, az e rendelkezésekben leírt kollíziós szabály alkalmazandó rá,

anélkül hogy erről lemondhatna azáltal, hogy nem veteti magát nyilvántartásba a lakóhelye szerinti tagállam illetékes intézményénél, ahogyan azt az 1408/71/EGK rendelet végrehajtására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló 574/72 rendelet 29. cikke előírja. Ebből következően az 1408/71 rendelet 28. és 28a. cikke kötelező a hatálya alá tartozó biztosítottak számára.

Az 1408/71/EGK rendelet végrehajtására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló 574/72 rendeletben előírt, a lakóhely szerinti tagállam illetékes intézményénél való nyilvántartásba vétel csupán

adminisztratív formalitás, amelynek teljesítése ahhoz szükséges, hogy biztosítsa a természetbeni ellátások tényleges nyújtását e tagállamban, az 1408/71 rendelet 28. és 28a. cikke értelmében. E tekintetben az E 121 nyomtatvány kibocsátásával a tagállam illetékes intézménye annak kinyilvánítására szorítkozik, hogy az érintett biztosított e tagállam jogszabályai alapján jogosult volna természetbeni ellátásra, ha ott lakna. Mivel az ilyen nyomtatvány egyszerűen deklaratív jellegű, annak bemutatása valamely tagállam illetékes intézményénél az érintett biztosított nyilvántartásba vétele céljából nem tekinthető az e tagállamban nyújtandó ellátásra való jogosultság létrejötté feltételének.

Igaz, a lakóhely szerinti tagállam illetékes intézményénél történő nyilvántartásba vétel hiányában az ilyen biztosított nem részesülhet ténylegesen e tagállamban az említett ellátásokban, így nem okoz semmiféle költséget, amelyet a nyugdíj vagy járadék folyósításáért felelős tagállamnak az 1408/71 rendeletnek az 574/72 rendelet 95. cikkével értelmezett 36. cikke alapján meg kellene térítenie a lakóhely szerinti tagállamnak. Mindazonáltal e körülmény semmilyen mértékben nem érinti az ilyen ellátásokhoz való jog létét, és ebből következően azt a járulékos kötelezettséget, hogy a jogosult fizessen azon tagállam illetékes intézményének, amelynek szabályozása az ilyen jog létét az e tagállam által az 1408/71 rendelet rendelkezései alapján vállalt kockázat ellenértékéként befizetett járulékokra alapozza. Az ellátáshoz való jogosultság okán fennálló járulékfizetési kötelezettség még az említett ellátás tényleges igénybevétele hiányában is a tagállami társadalombiztosítási rendszerekben megjelelő szolidaritási elv része, mivel az ilyen kötelezettség hiánya az érintetteket arra ösztönözné, hogy várjanak a kockázat bekövetkezéséig, és csak akkor járuljanak hozzá a rendszer finanszírozásához.

Ilyen körülmények között, mivel az 1408/71 rendelet 28. és 28a. cikke hatálya alá tartozó nyugdíjra vagy járadékra jogosultak nem mondhatnak le a lakóhelyük szerinti tagállamban a természetbeni ellátáshoz való jogukról azáltal, hogy nem vetetik magukat nyilvántartásba e tagállam illetékes intézményénél, a nyilvántartásba vétel hiánya nem eredményezheti a nyugdíj vagy járadék folyósításáért felelős tagállamban történő járulékfizetés alóli mentesülést, ugyanis e személyek ellátása továbbra is e tagállamot terheli, és e személyek nem vonhatják ki magukat az említett rendelettel létrehozott rendszer alól.

(vö. 52., 57., 61–65., 72–75. pont)

2. Az 1992/2006 rendelettel módosított 1408/71 rendelet 28., 28a. és 33. cikkét a 311/2007/EK bizottsági rendelettel módosított, az 1408/71/EGK rendelet végrehajtására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló 574/72 rendelet 29. cikkével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy

azokkal nem ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely előírja, hogy az e tagállam jogszabályai alapján nyugdíjra vagy járadékra jogosultak, akik más tagállamban rendelkeznek lakóhellyel, amelyben az említett 28. és 28a. cikk alapján jogosultak az e tagállam illetékes intézménye által nyújtott természetbeni egészségügyi ellátásra, kötelesek az említett nyugdíj vagy járadék után levonás formájában járulékot fizetni, még akkor is, ha nem vetették magukat nyilvántartásba a lakóhelyük szerinti tagállam illetékes intézményénél.

lakóhellyel, amelyben az 1408/71 rendelet 28. és 28a. cikke alapján jogosultak az e tagállam illetékes intézménye által nyújtott természetbeni egészségügyi ellátásra, kötelesek az említett nyugdíj vagy járadék után levonás formájában járulékot fizetni, még akkor is, ha nem vetették magukat nyilvántartásba a lakóhelyük szerinti tagállam illetékes intézményénél.

(vö. 80. pont és a rendelkező rész
1. pontja)

Ezzel szemben az EUMSZ 21. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az ilyen nemzeti szabályozás, amennyiben a külföldi és belföldi lakóhelyű személyek között indokolatlanul eltérő bánásmódot ír elő, vagy arra vezet – aminek megvizsgálása a kérdést előterjesztő bíróság feladata – az e szabályozás hatálybalépése előtt kötött egészségbiztosítási szerződésekben biztosított átfogó védelem folytonossága tekintetében.

3. Az EUMSZ 21. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely előírja, hogy az e tagállam jogszabályai alapján nyugdíjra vagy járadékra jogosultak, akik valamely más tagállamban rendelkeznek

(vö. 130–131. pont és a rendelkező rész
2. pontja)